

2004. november 17., szerda

A BIZOTTSÁG ÁLTAL
JAVASOLT SZÖVEGA PARLAMENT
MÓDOSÍTÁSAI

Módosítás: 8

9. cikk

A ciprusi probléma átfogó rendezésének eredményessége esetén a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangú határozattal dönt ennek a rendeletnek a szükségszerű kiigazításairól.

A ciprusi probléma átfogó rendezésének eredményessége esetén a Tanács a Bizottság javaslata alapján **és az Európai Parlamenttel való konzultáció után** egyhangú határozattal dönt ennek a rendeletnek a szükségszerű kiigazításairól.

P6_TA(2004)0058

Fegyverexport

Európai parlamenti állásfoglalás a Tanács ötödik éves jelentéséről az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexe 8. rendelkezése szerint (2004/2103(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács ötödik éves jelentésére az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexe 8. rendelkezése szerint ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexének használati utasítására, amelyet 2003. október 28-án fogadott el a hagyományos fegyverek kivételével foglalkozó munkacsoport (14283/03),
- tekintettel a Tanács 2003. június 23-i, 2003/468/KKBP számú, a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló közös álláspontjára ⁽²⁾,
- tekintettel a Tanács által 2003. december 12-én elfogadott Európai Biztonsági Stratégiára,
- tekintettel a Tanács által 2003. december 12-én elfogadott, a tömegpusztító fegyverek elterjedése ellen készült EU-stratégiára, amelynek célja többek között a kivített ellenőrző stratégia és gyakorlat megerősítése,
- tekintettel az EU-Szerződés 17., illetve az EK-Szerződés 296. cikkére,
- tekintettel a Tanácsnak az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexe 8. rendelkezése szerint készült negyedik éves jelentésére ⁽³⁾, és a Parlament erről szóló, 2003. szeptember 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel 2003. november 20-i állásfoglalására, amely a Bizottság „Európai védelem – Ipari és piaci kérdések – az EU védelmi politikája felé” című, a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának küldött közleményéről szól ⁽⁵⁾,
- tekintettel az emberi jogok 2003-as állapotáról és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2004. április 22-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Kínai Népköztársasággal szembeni európai fegyverkereskedelmi embargó feloldásáról szóló 2003. december 18-i ⁽⁷⁾ állásfoglalására,

⁽¹⁾ HL C 320., 2003.12.31., 1. o.

⁽²⁾ HL L 156., 2003.6.25., 79. o.

⁽³⁾ HL C 319., 2002.12.19., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 77. E, 2004.3.26., 414. o.

⁽⁵⁾ HL C 87. E, 2004.4.7., 518. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P5_TA-PROV(2004)0376.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P5_TA(2003)0599.

2004. november 17., szerda

- tekintettel az Úr Ellenállási Hadserege (LRA) általi gyermekrablásokról szóló 2000. július 6-i⁽¹⁾ és a gyermekekkel és gyermekkorú katonákkal való kereskedelemről szóló 2003. július 3-i állásfoglalására⁽²⁾,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A6-0022/2004),
- A. mivel, különösen a regionális bizonytalanság, tehetetlen államok, gyermekkorú katonákat bevető nem állami jellegű szereplők, terroristahálózatok és szervezett bűnözés jellemezte hidegháború utáni biztonsági helyzetben, rendkívüli fontossággal bír a fegyverexport kérelhetetlenül szigorú ellenőrzése,
- B. mivel a Tanács a hidegháború utáni biztonsági helyzet e jellemzői közül néhányat a legnagyobb veszélyforrásként nevezett meg a fent említett Európai Biztonsági Stratégiában,
- C. mivel a szervezett bűnözés hálózata és a nemzetközi fegyvercsempészek kiterjesztették illegális tevékenységüket a kézfegyverekre is, melyek növekvő hozzáférhetősége az egyik legfontosabb szerepet játszotta a konfliktusok számának növekedésében, és olyan utakon szállítják a fegyvereket, amelyek áthaladnak a kibővített EU területén, a kibővített EU-val szomszédos országokon és a Balkán-félsziget nyugati részén,
- D. mivel évente körülbelül fél millió ember hal meg a könnyű fegyverek okozta erőszak következtében mind a fegyveres konfliktusokban, mind pedig a bűnözéssel kapcsolatban,
- E. mivel az elmúlt évtizedben jelentős növekedés volt tapasztalható a biztonsági vagy katonai magánvállalatok terén, mely arra ösztönöz bennünket, hogy szorgalmazzuk a katonai, rendőrségi és biztonsági szolgáltatásokat nyújtó magánvállalatok ellenőrzésének szabályozását,
- F. mivel az EU-nak a fegyverek további korlátozásával és leszereléssel kell viselnie fokozott felelősségét Európa és a világ békéje és biztonsága iránt,
- G. mivel e terület teljes átláthatósága, beleértve az átfogó éves jelentések készítését, a béke és stabilitás biztosítékaként szolgáló demokratikus elszámoltathatóság alapfeltétele,
- H. mivel az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexének használati utasítása fontos előrelépés a kódex elutasítás-jelentési és konzultációs rendelkezéseinek megvilágításához és azok eltérő értelmezése megakadályozásának elősegítéséhez a különböző tagállamokban,
- I. mivel a Tanács a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló közös álláspontja az első jelentős lépés az illegális fegyverkereskedelem ellenőrzésében, ugyanakkor számos gyenge pontot még ki kell javítani ahhoz, hogy ne lehessen aláásni annak hatékonyságát,
- J. mivel a fejlődés ellenére a világ azon régióiban, ahol a magatartási kódex előírásait nyilvánvalóan semmibe veszik, továbbra is hozzáférhető az EU-fegyverek, tartozékaik, a tengerentúli fegyvergyártáshoz szükséges EU-engedélyek, az EU magán katonai és biztonsági szolgáltatásai, alkalmazottai szakértelme és képzése, illetve a halálbüntetéshez, kínzáshoz és egyéb kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmóddhoz használt eszközök,
- K. mivel az illegális fegyverkereskedelem megszüntetése és a nem rendeltetésszerű végfelhasználókat kiszolgáló fegyverkereskedelem megelőzése érdekében hatékonyabb ellenőrzésnek kell alávetni a fegyverexport végfelhasználóit, az egyéb katonai és biztonsági berendezéseket, az engedélyezett gyártást és a fegyverkereskedelmet,
- L. mivel, különösen az európai fegyverkezési ágazat és a közös biztonság- és védelmi politika kidolgozásának összefüggésében, fokozottabban össze kell hangolni az EU fegyverexport-ellenőrzéssel kapcsolatos politikáját,

⁽¹⁾ HL C 121., 2001.4.24., 401. o.

⁽²⁾ HL C 74. E, 2004.3.24., 854. o.

2004. november 17., szerda

- M. mivel a Parlament fent említett, 2003. november 20-i határozata hangsúlyozza, hogy a katonai piacok belső megnyitását az EU külső határain a kivitel szigorú ellenőrzésének kell kísérnie,
- N. mivel az EU részesedése a nemzetközi fegyverkereskedelemben általában és a kézi- és könnyűfegyverek kivitelében konkrétan a tíz új tagállam 2004. május 1-jei csatlakozásával megnövekedett, néhány újonnan csatlakozó állam ugyanis jelentős fegyvergyártási és kereskedelmi tevékenységeket folytat; mivel néhány új tagállam továbbra sem rendelkezik a Kódexben foglalt kötelezettségek azonnali teljesítéséhez szükséges kapacitásokkal, így segítségre van szüksége azok végrehajtásához,
- O. mivel 1999 és 2003 között az EU fegyverexportjának mintegy 80 százaléka Európán kívülre irányult,
- P. mivel a magatartási kódexet a tíz új tagállam is elfogadta, megnőtt a magatartási kódexnek alávetett fegyverexport,
- Q. mivel az EU további bővítésének összefüggésében különösen fontos, hogy a tagjelölt országok – Horvátország, Bulgária, Románia és Törökország – éves jelentést készítsenek a fegyverexportra vonatkozó politikájukról, fokozzák a fegyverexport ellenőrzését és biztosítsák az arra vonatkozó alapszabványok betartását; meggyőződése, hogy a tagállamoknak nem csak aktívan támogatniuk kell ezt a folyamatot, hanem a magatartási kódex pontos betartásával és fegyverexport-tevékenységeikről szóló átfogó éves jelentések készítésével jó példával kell elől járniuk,
- R. meggyőződése, hogy a tagállamok fegyverexport-politikájának fokozott összehangolása hozzájárulna az európai biztonság- és védelmi politika fejlődéséhez, valamint ahhoz, hogy a tagállamok nagyobb hangsúlyt fektessenek a közös külpolitikára,
- S. meggyőződése, hogy az EU fegyverexport-ellenőrzéssel kapcsolatos politikájának biztosítania kell a Közösség külpolitikai tevékenységének koherenciáját, többek között a válságmegelőzés, a szegénység elleni küzdelem, a demokrácia megerősítése és az emberi jogok védelme területén,
- T. meggyőződése, hogy globális szinten csak a tagállamoknak a nemzetközi jogban megfogalmazott kötelezettségein alapuló nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződésre összpontosító nemzetközi fegyverkereskedelmi összefogás lehet igazán hatékony,
1. úgy véli, hogy a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemben, illetve a konfliktusok megelőzése, a regionális stabilitás és az emberi jogok betartása érdekében döntő fontosságú a világos és hatékony közös fegyverexport-ellenőrzési politika;
  2. üdvözlí tehát a magatartási kódex végrehajtásáról szóló ötödik éves jelentésben említett fejlődést, különösen a tagállamok közös gyakorlatának I. mellékletben olvasható folytatását, valamint a II. mellékletben található táblázatot, amely a kiadott kiviteli engedélyek számáról és értékéről és a fegyverexport értékéről számol be;
  3. üdvözlí a régi és új tagállamok által szolgáltatott, fegyverexportra vonatkozó információkkal kapcsolatos fejlődést, ám kétségei vannak egyes adatok értékét illetően;
  4. úgy véli, hogy az átadott adatok átláthatóságának biztosítása érdekében alapvető fontosságúak az időben megkapott, teljes és összegegyeztethető adatok;
  5. örömmel értesül arról, hogy folytatták a jelentéstevési eljárás összehangolását, és további lépéseket tettek a tagállamok közötti teljes mértékben összehasonlítható statisztikai rendszer kialakításának elérése érdekében;

2004. november 17., szerda

6. azt kívánja tehát – a statisztikai adatok fokozott összehangolásáért tett lépések ellenére –, hogy minden tagállam szolgáltatson adatokat a szállított fegyverek típusáról és mennyiségéről, az export értékéről, az elutasított engedélyek számáról (az elutasítás indoklásával), a célszagról és a végfelhasználókról, mert az átfogóbb és összehangoltabb adatok növelik az átláthatóságot;
7. üdvözli az elutasításról szóló értesítések központi adatbázisának létrehozását a Tanács brüsszeli Főtitkárságán, és hangsúlyozza annak fontosságát; szeretné, ha a jövőben kiterjesztenék az adatbázist a magatartási kódex keretében folyó konzultációkra, valamint azokra a végfelhasználókra, akik biztosan vagy a gyanú szerint részt vettek a fegyverek és egyéb ellenőrzött cikkek újraexportálásában, átalakításában vagy nem megfelelő használatában;
8. információt kíván továbbá kapni a nemzeti fegyverexporttal kapcsolatos jelentésekbe foglalt, a hivatalos engedélykérelem benyújtása előtt történő nem hivatalos elutasításokról;
9. kiemeli az elutasításokat tartalmazó központi adatbázis hasznosságát, mivel az valamennyi tagállam számára az azonnali információszerzés forrása lesz, lehetővé téve számukra az adott elutasítások kivizsgálását;
10. üdvözli az EU közös katonai listájának új, frissített változatát és annak megjelenését a Hivatalos Lapban; felhívja a tagállamokat, hogy jelentéseiket részletesebb és átláthatóbb módon készítsék el a „kettős felhasználású” exportokról, mivel azok az emberi jogokkal kapcsolatos visszaélések gyakori okozói voltak;
11. úgy véli, hogy a magatartási kódex szavait különbözőféleképpen értelmezik az egyes tagállamok, ezért üdvözli a kódexhez kiadott használati utasítást, amely pontosítja és megvilágítja a kódex rendelkezéseit; felhívja a tagállamokat, hogy módosítsák az exportkritériumokat azok világosabbá és érthetőbbé tétele érdekében, és biztosítsák, hogy azok teljes mértékben tükrözzék a tagállamoknak a nemzetközi jog értelmében meglévő felelősségeit;
12. üdvözli a 8. kritérium (a fegyverexport és a fogadó ország technikai-gazdasági kapacitásának összeférhetősége) alkalmazásával kapcsolatos vizsgálat elindításának tényét, mert az jelentősen hozzájárul a válságmegelőzéshez és a fenntartható fejlődéshez a társadalmilag kevésbé fejlett országokban, ugyanakkor sürgeti a tagállamokat, hogy ismételjék meg ezt a gyakorlatot a fennmaradó hét kritérium alkalmazásával összefüggésben;
13. úgy véli, hogy alapvető fontosságúak a fegyverkereskedelmi tevékenységekkel kapcsolatos egységes EU-szabályok; üdvözli a fegyverkereskedelemmel kapcsolatos 2003-as közös EU-álláspontot, de úgy véli, hogy továbbra is hiányoznak a tagállamok számára a fegyverkereskedelmi, szállítási és finanszírozási tevékenységek ellenőrzését lehetővé tevő operatív rendelkezések, amikor a tevékenységet végzők az EU állampolgárai vagy az EU-ban letelepedett személyek, és a tevékenységek, valamint a fegyverszállítás „harmadik országokon” keresztül valósul meg;
14. üdvözli mindenekelőtt Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Németország, Hollandia, Svédország és az Egyesült Királyság erőfeszítéseit a hagyományos fegyverek kereskedelmének ellenőrzése terén, és felszólítja a többi tagállamot, hogy gyorsítsák fel a fegyverkereskedelem-ellenőrzés végrehajtásának nemzeti folyamatát, melyet a fegyverkereskedelemtől szóló tanácsi közös álláspont határoz meg;
15. megismétli azt a nézetét, hogy a fegyvertranzakciók kapcsán az egyesült államokbeli jogszabályokhoz hasonló kötelező bejegyzési és engedélyeztetési rendszert kellene bevezetni, amely az EU területén kívül élő és az ott működő EU-állampolgárokra és cégekre is ugyanúgy vonatkozna;
16. felhívja a tagállamokat, hogy a fegyverkereskedelemmel kapcsolatos jogszabályokba vonják be a fegyverszállítási és finanszírozási szolgáltatásokat is;
17. felhívja a tagállamokat, hogy tiltsák be a halálbüntetést, kínzást és egyéb kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódot szolgáló eszközök kereskedelmét; továbbá büntessék az EU-állampolgárok és az EU-ban regisztrált kereskedők és vállalatok által elkövetett ENSZ, EU vagy EBESZ fegyverembargók, valamint az adott állam nemzeti fegyverembargójának megsértését;

2004. november 17., szerda

18. üdvözlí, hogy a végfelhasználó engedélyének mindenképpen része a „termék végső felhasználásának célja”; egyidejűleg felhívást intéz egy visszaélést tiltó záradék belefoglalására, amely kinyilvánítaná, hogy az anyagot nem fogják tiltott célra felhasználni; megismétli továbbá azt a követelést, hogy szállítás-ellenőrző és kivített követő figyelő rendszert kell létrehozni, mely rendszeres helyszíni vizsgálatokat tartalmazna az illetékes nemzeti hatóság által a szállítási útvonalakon és a tartalék raktározásának helyszínén, az esetleges büntetés lehetőségével;
19. ismét felhívja tehát a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az EU szintű, közös figyelő rendszer létrehozásának lehetőségét, és javasolja, hogy fontolják meg egy európai fegyverexport-ellenőrző ügynökség megalapítását;
20. felszólítja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tartsa fenn a Kínai Népköztársasággal szembeni fegyverkereskedelmi EU embargót, és ne enyhítsen a fegyvereladásokra vonatkozó nemzeti korlátozásokon; úgy véli, hogy mindaddig fenn kell tartani az embargót, amíg az EU el nem fogad egy jogilag kötelező erejű, fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexet, illetve amíg a Kínai Népköztársaságban nem javul az emberi jogok helyzete, például azáltal, hogy Kína ratifikálja az ENSZ Polgári és Politikai Jogokról szóló Nemzetközi Egyezményét, és teljes mértékben elismeri a kisebbségek jogait;
21. felkéri a Tanácsot, hogy biztosítsa az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős kormányokkal szembeni fegyverembargó bevezetéséről szóló EU politikák egységes megközelítését;
22. felhívja a tagjelölt országokat – Horvátországot, Bulgáriát, Romániát és Törökországot –, hogy a kódexnek megfelelően szigorítsák a nemzeti jogszabályokat és különösen a fegyverexport területén fennálló gyakorlatukat, hogy az ötödik éves jelentés I. és II. mellékletének megfelelően tegyenek jelentést e gyakorlatról, felszólítja a Bizottságot, szorosan kísérje figyelemmel a fejlődést a csatlakozási tárgyalások folyamata során, és felhívja a jelenlegi tagállamokat, hogy a 2004-es naptári évre és az azt követő évekre vonatkozóan állítsanak össze és tegyenek közzé nemzeti éves jelentést;
23. úgy véli, hogy a kibővített EU új szomszédjait és azokat az országokat, amelyekkel az EU megkötötte vagy meg kívánja kötni a stabilitási és társulási megállapodást, fel kell kérni a magatartási kódex betartására; úgy véli, hogy különleges figyelmet kell fordítani a kalinyingrádi területre, mivel az tranzitpontként szolgált az Oroszország más pontjairól származó, tiltólistán szereplő végfelhasználóknak szánt katonai felszerelések számára; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az Oroszországi Föderációval való együttműködés során részesítsék előnyben az illegális kereskedelem elleni küzdelmet, beleértve az export- és tranzitellenőrzésekkel és licencekkel kapcsolatos rendszeres információcserét;
24. felhívja a tagállamokat, hogy összehangolt módon nyújtsanak elegendő segítséget mindazon államoknak, amelyek nem rendelkeznek a magatartási kódex végrehajtásához szükséges eszközökkel;
25. ebben a tekintetben üdvözlí a tényt, hogy Lengyelország és Svédország kormánya öt informális COARM találkozót kezdeményezett a régi és az új tagállamok között a fegyverexport ellenőrzésével kapcsolatban; javasolja, hogy a COARM találkozók rendszerét tartsák fenn, illetve tegyék azokat reprezentatívabbá és rendszeresebbé, és üdvözlí Hollandia kormányának az irányú erőfeszítéseit, hogy megismertesse a tagjelölt országokkal és más érdeklődő államokkal a magatartási kódex gyakorlati alkalmazását;
26. megismétli, hogy rövidtávú célkitűzés a törvényileg kötelező rendelkezések kidolgozása és a tagállamok fegyverexport-ellenőrzéssel kapcsolatos politikájának összehangolása, és az ez irányú fejlődésre sürgeti a tagállamokat, valamint szankciókódex létrehozását szorgalmazza, mely büntetést szabna ki azon EU-ban bejegyzett vállalatokra, melyek megszegik az ENSZ, az EU, az EBESZ vagy bármely tagállam fegyverembargóját;
27. javasolja, hogy az átmeneti időszakban tegyék meg a következő intézkedéseket:
- a) teljes körű előzetes egyeztetés a tagállamok között a válsággal fenyegetett régiókba történő szállítás kapcsán, egyúttal „vörös zászlós” EU-s korai figyelmeztetőrendszer kialakítása annak jelzésére, hogy egy adott végfelhasználóval komoly gondok adódhatnak, mely hatással lehet a fegyver export engedélyekre;

2004. november 17., szerda

- b) teljes körű, többoldalú konzultációs folyamat az engedélyek megadására vagy elutasítására irányuló döntésekkel kapcsolatban, első lépésként pedig a tagállamok arra irányuló felelősségvállalása, hogy a többi tagállammal is megosztják a részvételükkel zajló konzultációk tartalmát és eredményét, különösen, ha az engedély megadását egy másik tagállam elutasította;
- c) a magatartási kódex elveinek, kritériumainak és rendelkezéseinek beépítése a nemzeti jogrendszerbe, azzal a feltétellel, hogy ez nem érinti a tagállamok szigorúbb nemzeti politika kidolgozására vonatkozó jogkörét;
- d) valamennyi jövőbeli EU embargó utaljon a közös katonai lista vagy a kettős felhasználású termékekről szóló 1334/2000/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ mellékleteiben szereplő azon felszerelések kategóriáira, melyekre embargó vonatkozik;

28. sürgeti – a közös európai fegyverzeti piac létrehozása kapcsán – az Európai Unión belüli fegyverzet-mozgás ellenőrzésének fokozatos csökkentését egy közös fegyverexport-ellenőrzési EU politika keretein belül, például az EU magatartási kódexén belüli, az engedély megadását tiltó megegyezésen keresztül abban az esetben, ha az engedély megadását egy másik tagállam elutasította;

29. határozottan támogatja a Tanács kereskedelmi rendeletre irányuló javaslatát annak érdekében, hogy kiviteli tilalommal sújtásuk a halálbüntetéshez, kínzáshoz és egyéb megalázó és embertelen bánásmóddhoz szükséges eszközöket, tiltsák be az olyan fegyvereket, mint a gyalogság elleni aknák, és szigorúan ellenőrzik a belső elnyomáshoz használható eszközöket;

30. sürgeti – a harmadik országokkal kapcsolatos export ellenőrzése kapcsán –, hogy kiemelt figyelmet fordítsanak a civil és katonai célokra használható termékekre (például megfigyelési technológiák), valamint a számítógépes hadviseléshez és a nem halálos kimenetelű emberi jogi visszaélésekhez használható alkatrészekre és termékekre;

31. osztja a COARM aggodalmát a humanitárius végfelhasználású termékek szabályozott exportja engedélyezésének kívánatosságára vonatkozóan azon esetekben, melyekben az exportengedélyt visszautasítanak; elfogadja, hogy a konfliktusos régiókban a szabályozott termékek bizonyos típusai hozzájárulhatnak a civil lakosság biztonságához és jólétéhez, de kiemeli, hogy ezt esetenkénti alapon rendkívül szigorúan ki kell vizsgálni, megfelelő biztosítékokat kínálva a tagállamoknak a visszaélések ellen;

32. felhívja a tagállamokat annak elismerésére, hogy a kódex azon árucikkekre is vonatkozik, amelyeket az importáló ország harmadik országba való későbbi export céljából beépíteni szándékozik az alkatrész- vagy készfegyver-rendszerbe;

33. felhívja a tagállamokat olyan jogszabály elfogadására, amely a harmadik országokban előírja az EU által engedélyezett fegyverek (vagy fegyveralkatrészeik) gyártásának engedélyezését;

34. felhívja a tagállamokat annak elismerésére, hogy a magatartási kódex a „kormánytól kormányig” tranzakciókra is vonatkozik, különösen a fegyverfőlölségek átadására; megismétli, hogy a fegyverfőlölség exportja vagy átadása olyan országoknak, melyek azt az emberi jogok megsértésére, a nemzetközi humanitárius jog megszegésére vagy a nemzetközi jog egyéb megsértésére használnák, szöges ellentétben áll a Kódex előírásaival;

35. Felhívja a tagállamokat annak elismerésére, hogy a magatartási kódex a katonai, biztonsági és rendőrségi alkalmazottak, szakértelem és képzés átadására, illetve a magán katonai és biztonsági szolgáltatásokra is vonatkozik;

36. felhívja a tagállamokat, hogy állítsanak össze egy listát az olyan, fegyveres konfliktusban résztvevő országokról, amelyekbe irányuló fegyverexportot elvi alapon meg kell tiltani, az ENSZ Biztonsági Tanácsának a fegyverembargókra vonatkozó ellenőrző mechanizmusai által közzétett jelentésekre és ajánlásokra támaszkodva;

37. kiemeli az exportlicenchez kötött termékek közösségi listáján szereplő termékekkel potenciálisan kapcsolatba kerülő tudás, szoftver és technológia elektronikus úton történő átadásának jogi felügyeletét és ellenőrzését biztosító kutatások fontosságát;

⁽¹⁾ HL L 159., 2000.6.30., 1. o.

2004. november 17., szerda

38. felhívja a nem EU tag fegyverexportőr országokat is, hogy támogassák a magatartási kódex elveit és kritériumait, lehetővé téve a fegyverexport ellenőrzéséhez, a konfliktusok megelőzéséhez és a világbéke előmozdításához való valódi hozzájárulást a Kódexen keresztül;

39. úgy véli, hogy a fegyverexport hatékony globális ellenőrzéséhez nemzetközi fegyverkereskedelem-ellenőrzési egyezményre van szükség, ezért felhívja a tagállamokat, hogy az ENSZ 2006-ban tartandó, kézfegyverekkel kapcsolatos konferenciája szellemében sürgessenek szigorú nemzetközi szabályokat a fegyverexporttal kapcsolatban, és hogy segítsék elő törvényileg kötelező érvényű, nemzetközi fegyverkereskedelmi megállapodás kidolgozását, mely tartalmazza a katonai termékek előállítását végző vállalatok átalakítására és átszervezésére vonatkozó intézkedéseket;

40. felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy szigorúan ellenőrizzék a végfelhasználói igazolványokkal való megfelelést, különösen a célországokkal kapcsolatos jelzéseket, az újraexportálás tilalmát és a termékek rendeltetésszerű használatának biztosítására vonatkozó nyilatkozatokat;

41. felhívja a tagállamok kormányait, hogy alaposan tanulmányozzák át a magatartási kódexet, figyelembe véve a fent említett követelményeket és ajánlásokat, és kikérve az érintett felek, például a parlamentek és a civil szervezetek véleményét;

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és azon harmadik országok parlamentjének és kormányának, melyek beleegyeztek, hogy a magatartási kódex elveit betartják.

P6_TA(2004)0059

A bosznia-hercegovinai ALTHEA misszió

Európai parlamenti állásfoglalás az Európai Unió ALTHEA katonai műveletéről Bosznia-Hercegovinában

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács 2004. július 12-i 2004/570/KKBP számú együttes fellépésére az Európai Unió katonai műveletéről Bosznia-Hercegovinában ⁽¹⁾ („BiH”),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkére,
- tekintettel 2002. április 10-i állásfoglalására az Európai Biztonsági és Védelmi Politikáról (EBVP) és az EU-NATO kapcsolatokról ⁽²⁾,
- tekintettel a Közös Kül- és Biztonságpolitikáról (a fő szempontokról és az alapvető lehetőségekről) szóló állásfoglalásaira különösen pedig a 2002. szeptember 26-i ⁽³⁾ és 2003. október 23-i állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,
- tekintettel 2003. március 13-i állásfoglalására az EBVP műveleiről a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban ⁽⁵⁾,
- tekintettel 2003. április 10-i állásfoglalására az új európai biztonsági és védelmi építményről – prioritások és hiányosságok ⁽⁶⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (2) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL L 252., 2004.7.28., 10. o.

⁽²⁾ HL C 127. E, 2003.5.29., 579. o.

⁽³⁾ HL C 273. E, 2003.11.14., 295. o.

⁽⁴⁾ HL C 82. E, 2004.4.1., 599. o.

⁽⁵⁾ HL C 61. E, 2004.3.10., 379. o.

⁽⁶⁾ HL C 64. E, 2004.3.12., 599. o.